ผศ.ไตรสิทธิ์ เบญจบุณยสิทธ์
TRIZ Institute Thailand (www.trizit.net)

สร้างสรรค์ความคิด พิชิตปัญหา [Triz it!]

ตอนที่ 14 ความคิดสร้างสรรค์มาจากสายเลือดและจะแวบขึ้นมาเองในสมองจริงหรือไม่

เคยดูรายการชีพจรโลกของสิทธิชัย หยุ่น เจอนักประดิษฐ์ชาวญี่ปุ่นผู้มีผลงานสิทธิบัตรมากกว่า 3,000 ชิ้น เลยขอนำเรื่องราวของนักประดิษฐ์ผู้มีความคิดหลุดโลกและคำถามน่าคิดมาฝากกัน

ดร.โยชิโร นากามัตสุ หรือที่รู้จักกันในชื่อของ Dr.NakaMats เป็นนักประดิษฐ์ชาวญี่ปุ่นผู้มีสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับการจดทะเบียนกว่า 3,200 ชิ้น หรือมากกว่าโทมัส เอดิสันเกือบ 3 เท่า โดยสิ่งประดิษฐ์ของเขาซึ่งมีตั้งแต่ Floppy Disk ซีดี ดีวีดี นาฬิกาดิจิตัล กล้องซินีมาสโคป ไปจนถึงมิเตอร์สำหรับรถแท็กซี่ ล้วนแล้วแต่เกี่ยวพันกับชีวิตประจำวันของเรา

ดร.นากามัตส์ เกิดเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 1928 เขาเริ่มประดิษฐ์เครื่องบินจำลองอันเป็นงานประดิษฐ์ชิ้นแรกของเขาตั้งแต่อายุห้าขวบ ไม่กี่ปีถัดมาเมื่อเห็นแม่ของเขาลำบากลำบนกับการดูดน้ำมันก๊าดขึ้นจากถังเขาจึงคิด "ที่ปั๊มอัตโนมัติ" ขึ้นมา กระทั่งแม่ของเขาซึ่งเป็นครูเริ่มเห็นแววนักประดิษฐ์ผู้ยิ่งใหญ่ในตัวของเด็กชายนากามัตส์ จึงได้กระตุ้นให้เขาสร้างแบบจำลองขึ้นและช่วยในการจดสิทธิบัตรความคิดต่างๆ ของเขาจากนั้นมา

ไม่น่าแปลกใจกับความจริงที่ว่า ดร.นากามัตส์ได้รับการยอมรับอย่างสูงในฐานะนักประดิษฐ์ตั้งแต่สมัยยังเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยโตเกียว โดยมีผลงานชิ้นสำคัญ คือ Floppy Disk ซึ่งเขาได้ขายลิขสิทธิ์ในการผลิตให้กับ IBM และผลงานที่เขาชื่นชอบอีกอย่างหนึ่ง คือ รองเท้าสปริงที่ช่วยให้เขาสามารถก้าวกระโดดไปได้ไกล

เมื่อถูกถามว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเขาได้มาจากไหน เขาตอบโดยไม่ลังเลว่ามันอยู่ใน DNA ซึ่งก็คือมากับสายเลือดของบรรพบุรุษของเขานั่นเอง สิ่งที่น่าสนใจไม่น้อยไปกว่ากันก็คือวิธีการที่ชายผู้นี้ใช้ในการสร้างสรรค์ความคิด ซึ่งเขาเล่าให้ฟังว่าเขาใช้วิธีดำน้ำให้นานที่สุดโดยไม่ใช้ถังอ๊อกซิเจนจนกว่าความคิดจะแวบขึ้นในสมองเกิดไอเดียขึ้นมาและเมื่อเขาขึ้นจากน้ำ สิ่งแรกที่เขาทำก็คือการจดบันทึกไอเดียเหล่านั้นไว้ทันที

ดร.นากามัตส์ไม่สนใจว่าใครจะหาว่าเขาประหลาด เขายังสนุกกับการเรียกตัวเองว่า "ชายวัยกลางคน" ทั้งๆ ที่มีอายุถึง 80 ปีแล้ว นั่นก็เพราะเขามีเป้าหมายที่จะอยู่ให้ได้ถึง 140 ปี และตั้งใจจะสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ให้สามารถจดสิทธิบัตรเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวให้ได้จนถึงวันนั้น

โจทย์

ความคิดสร้างสรรค์มาจาก DNA ของบรรพบุรุษจริงอย่างที่เขาพูดหรือไม่และความคิดสร้างสรรค์จะแวบขึ้นมาเองในสมองจริงหรือไม่ TPA news

เฉลย

แม้ว่าท่านดอกเตอร์นากามัตสุ ที่ว่าความคิดสร้างสรรค์มาจาก DNA ที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษ แต่ในความคิดนั้นก็ไม่ลืมสอดแทรกเรื่องราวของ TRIZ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือ 2 ที่หนึ่ง คือ ผลกระทบที่เป็นเหตุและผลของปัญหาทางเทคนิค เกิดขึ้นพร้อมๆ กับการเกิดปัญหาใหม่ๆ ตัวที่ 2 คือ ความต้องการที่ปรับเปลี่ยนตามความต้องการของลูกค้าและตลาด โดยไม่ทำลายสิ่งดีๆ ที่มีอยู่ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ล้วนแต่ต้องใช้ทักษะในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ดูจะไม่ใช่การลองผิดลองถูก (Trial and Error) แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมดเสียทีเดียว สามารถใช้ได้ถึง 80 แล้ว

ผู้สนใจความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับทริซ ติดต่อได้ที่ www.trizthailand.com